

За наукові КАДРИ

ВІСНИК
23
ЛИСТОПАДА
1954 року
№ 30 (429)

Ціна 20 коп.

Орган партбюро, ректорату, комітету ЛКСМУ, профкому та місцевому
Одеського Державного Університету ім. І. І. Мечникова

УКАЗ ПРЕЗИДІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНСЬКОЇ РСР ПРО ПРОВЕДЕННЯ ВИБОРІВ НАРОДНИХ СУДІВ УКРАЇНСЬКОЇ РСР

Президія Верховної Ради Української РСР постановляє:
Призначити вибори народних судів Української РСР на неділю
19 грудня 1954 року.

Голова Президії Верховної Ради Української РСР Д. КОРОТЧЕНКО
Секретар Президії Верховної Ради Української РСР В. НИЖНИК
м. Київ, 15 листопада 1954 року.

ПІДГОТОВЦІ ДО ЕКЗАМЕНІВ— ОСНОВНУ УВАГУ

До змвової екзаменаційної сесії залишилося трохи більше місяця. Сесія зробить підсумок тому, як працював протягом семестру професорсько-викладацький склад і студентський колектив університету.

Наступну екзаменаційну сесію ми почнемо в обстановці нових господарських і культурних успіхів нашої Батьківщини, в обстановці величезного творчого піднесення всього радянського народу, який вступає в завершальний рік п'ятої п'ятирічки. Величезні завдання, що стоять перед будівниками комунізму, вимагають від всіх фахівців широкої марксистсько-ленінської освіти, твердих і сталих наукових знань.

Радянська держава і Комуністична партія приділяють велику увагу питанням підготовки і виховання кадрів спеціалістів для всіх галузей народного господарства. Про це свідчить недавно прийнята Радою Міністрів СРСР і Центральним Комітетом Комуністичної партії Радянського Союзу постанова про поліпшення підготовки, розподілу й використання спеціалістів з вищою і середньою спеціальною освітою. Ця постанова є широкою програмою дальшого розвитку вищої і середньої освіти в Радянському Союзі.

Центральний Комітет нашої партії, звертаючись до радянських юнаків і дівчат, закликає їх брати активну участь в громадському і культурному будівництві, наполегливо вивчати досягнення передової науки і техніки, оволодівати знаннями промислового і сільськогосподарського виробництва, бути стійкими і сміливими в боротьбі за перемогу великої справи комунізму в нашій країні.

Цей заклик партії вимагає від всього колективу університету рішучої боротьби за високу успішність студентів, за оволодіння міцними знаннями, за зміцнення учбової дисципліни.

Постанова партії і уряду вимагає підвищення вимог до студентів. Недостіть одних тільки теоретичних знань, необхідне вміння застосовувати ці знання до вирішення практичних завдань.

Особливу увагу слід звернути на вивчення марксистсько-ленінської науки. «Оволодіти ленінізмом—в цьому найважливіше завдання працівників вищої школи, в цьому найважливіше завдання радянського студентства» (В. М. Молотов).

Кожен студент повинен наполегливо працювати над глибоким засвоєнням програмного матеріалу з усіх дисциплін, над глибоким вивченням творів класиків марксизму-ленінізму. Тільки систематична робота на протязі всього семестру дозволить студенту підійти до сесії у всеозброєнні.

Велике значення у підготовці до сесії мають колоквіуми. Колоквіуми дають можливість виявити, як студенти засвоїли пройдений матеріал і які є недоліки в оволодінні тим чи іншим предметом.

Результати колоквіумів, які вже проведені на різних факультетах, невтішні. Вони перш за все свідчать про незадовільну учбову дисципліну багатьох студентів. Так, на колоквіум з фізико-колоїдної хімії на III курсі геологічного відділу геолого-географічного факультету не з'явилось 16 осіб із 38.

Значна кількість студентів не виявляє під час колоквіумів сталих і певних знань, а деякі відповідають зовсім незадовільно. Із 55 студентів I курсу біологічного факультету 10 одержало погані оцінки на колоквіумі з неорганічної хімії. Серед них—Г. Белоногова, що вступила до університету без екзаменів, як медалістка.

Із 74 студентів I курсу математичного відділу фізико-математичного факультету 15 відповідало незадовільно на колоквіумі з вищої алгебри і 16—на колоквіумі з аналітичної геометрії. Серед них—медалісти Л. Антонянц, Р. Капіщева, Т. Горлова і Л. Булах, який одержав погані оцінки з обох дисциплін. Не кращі результати на I курсі фізичного відділу фізико-математичного факультету, де 25 студентів із 126 одержали незадовільні оцінки на колоквіумі з аналітичної геометрії. Медалісти тут становлять майже третину тих, що не засвоїли предмету. Це—тл. Андреев, Бабкіна, Бабенко, Біла, Макаров, Сампара і Терк.

Все це свідчить про настійну необхідність підвищити ідейно-виховну роботу серед першокурсників. Особливу увагу слід звернути на медалістів, які не виправдовують покладених на них надій.

Майже на всіх факультетах вже проведені бесіди про наступну екзаменаційну сесію. Зараз складаються розклади заліків і екзаменів. Але тільки історичний факультет провів партійні збори, на яких обговорювався хід семінарських занять з суспільних дисциплін. Інші факультети не аналізують недоліків семінарських занять і не узагальнюють досягнень, які є в цій галузі.

До екзаменаційної сесії мусять прийти у повній готовності не тільки студенти, але й професорсько-викладацький склад. Проте тільки на фізико-математичному факультеті відбулася вчена рада, присвячена цьому питанню.

Важливу роль у підготовці до екзаменів відіграють консультації. Але не всі студенти користуються ними. На філологічному факультеті студенти часто не з'являються на консультації, і це є першою ознакою того, що вони не працюють систематично, не готуються до сесії повсякденно.

Необхідно налагодити безперервну роботу бібліотек і кабінетів, які зараз на багатьох факультетах не працюють.

Вчасне виконання навчальних планів, непримиренна боротьба з ледарями і прогульниками, розвантаження вільного часу студентів від зайвих засідань і зборів повинні забезпечити успішне складання заліків і екзаменів.

Всі сили партійної, комсомольської і профспілкової організації, професорсько-викладацького складу і студентського колективу на відмінну підготовку до екзаменаційної сесії!

Ширше розмах агітаційної роботи за блок комуністів та безпартійних

ПІДГОТОВКА ДО ВИБОРІВ НАРОДНИХ СУДІВ

Недавно був опублікований Указ Президії Верховної Ради УРСР про проведення чергових виборів народних судів Української Радянської Соціалістичної Республіки. Вибори народних судів і народних засідателів у нашій республіці призначені на неділю, 19 грудня 1954 року. Проведення чергових виборів народних судів—важлива подія в житті нашої країни. Наступні вибори—велика і відповідальна політична кампанія.

Вся агітаційна та агітаційно-пропагандистська робота в ході підготовки і проведення виборів народних судів повинна бути тісно зв'язана з завданнями дальшого піднесення політичної і трудової активності

радянських людей. З цією метою треба масово-політичну роботу зосередити на роз'яснюванні трудящим завдань, які стоять перед країною в будівництві комуністичного суспільства, в дальшому піднесенні народного господарства, поліпшенні добробуту трудящих, на роз'яснюванні сучасної міжнародної обстановки, зовнішньої політики Радянської держави.

Агітатори повинні широко роз'яснювати трудящим Конституцію СРСР і зокрема її положення, які зобов'язують кожного громадянина виконувати закони, дотримуватись дисципліни праці, чесно ставитися до громадського обов'язку, поважати правила соціалістично-

го співжиття, берегти і зміцнювати соціалістичну власність, як священну і недоторкану основу радянського ладу, джерело багатства і могутності Батьківщини.

Велику увагу слід приділити роз'ясненню порядку виборів народного суду з тим, щоб кожний виборець міг виконати свій обов'язок, взяти участь в голосуванні.

В цьому напрямі партійне бюро університету і організувало роботу агітколективу, що працює серед населення виборчої дільниці.

В сьогоднішньому номері газети публікуємо виступи кращих агітаторів Одеського університету.

ВІДПОВІДАЛЬНА СПРАВА

Від старшого агітатора тов. Валенкевича я дізнався, що буду працювати агітатором в будинку № 7 по вулиці Садова. Зараз же пішов туди, щоб познайомитися з людьми, з якими мені прийде працювати. За час знайомства я дізнався, де працюють виборці, чим займаються у вільний час і коли зручніше проводити бесіди. З того часу систематично відвідую виборців, час від часу налагоджуючи роботу. Спочатку я сам запропонував тему: «Про релігію», а потім виборці почали пропонувати свої теми. Так, за бажанням виборців, була проведена бесіда на тему: «Про міжнародне становище».

За час моєї роботи я провів уже шість бесід: «Відродження милітаризму в Західній Німеччині—загроза миру і безпеки в Європі», «П'ятиріччя Китайської Народної республіки», «Всесвітньоісторичне значення Великої Жовтневої соціалістичної революції», «Радянський суд—важлива зброя зміцнення соціалістичної законності» та інші.

Проводячи бесіди, я цікавлюсь побутовими умовами виборців, станом їхніх особистих справ. І вони охоче розповідають про своє життя. Бесіди проходять завжди цікаво, в дружній обстановці. Ось чому виборці завжди тепло зустрічають мій прихід, прихід агітатора.

ГРОМАДСЬКИЙ,
студент II курсу істфаку.

Працюю з великою насолодою

Я працюю агітатором на своїй дільниці вже 5-й рік. За цей час склад мешканців будинку № 38 по вул. Пастера мною добре вивчений, більшість з них домогосподарки. Вони радо мене зустрічають, охоче діляться своїми особистими життєвими справами, цікавляться політичними подіями як в нашій країні, та і за кордоном. Ми так подружились, що в більшості випадків я заходжую в будинок як близька знайома, а не тільки як офіційний агітатор. Ніколи я не збираю виборців на бесіду, в той час, коли вони особливо заангажовані роботою. В таких випадках я приходжу пізніше або на слідуючий день, тобто тоді, коли всі мають час. Бесіди у нас завжди проходять цікаво. Не маючи достатньої освіти, багато з виборців регулярно читають газети і вірно розуміють політику нашої партії та уряду в справі підвищення матеріального добробуту радянського народу, в справі боротьби нашої країни за мир в усьому світі.

Досить цікаво у нас прохо-

дили бесіди на теми про постанови лютнево-березневого Пленуму ЦК КПКР, про 9 сесію Генеральної Асамблеї та інші.

До мене іноді звертаються за порадою з питань особистого життя, і я завжди намагаюсь уважно вислухати і надати по можливості дійову допомогу або поради, як краще вирішити те або інше питання.

Так, мені вдалось особисто допомогти громадянці М. уладнати справу з одержанням пенсії, влаштувати деякі питання з родинного життя у громадянки С.

Політична агітація набирає особливого політичного значення зараз, в час підготовки до виборів в народні суди. Для досягнення добрих наслідків у роботі треба завжди шукати нові методи агітаційної пропаганди, щоб вона стала ще більш цікавою і корисною. Це можна зробити тільки при обміні досвідом роботи агітаторів, а цю справу у нас не налагоджено.

Агітатор В. Д. ЗМІЄНКО.

Безвідповідальне ставлення до роботи

Багато студентів історичного факультету працюють агітаторами в будинках. Але не всі з них проявили активність і творчу ініціативу у виконанні почесного завдання. Семінари агітаторів відвідуються окремими студентами рідко, а то й зовсім не відвідуються. Так, наприклад, тт. Завгородній (II

курс), Суботіна (IV курс), Левченко, Ольшанська (V курс), Васильєва систематично не відвідують семінарів. Не прийшли ці студенти і на вечір, на якому звітувались депутатати про свою роботу.

ВАЛЕНКЕВИЧ,
ст. II курсу.

ДЕНЬ РАДЯНСЬКОЇ АРТИЛЕРІЇ

В умовах нових перемог комуністичного будівництва, радянський народ і його Збройні Сили вродисто відмітали 19 листопада, день артилерії. День артилерії встановлений Указом Президії Верховної Ради СРСР від 21 жовтня 1944 р. як всенародне свято в ознаменування заслуг артилерії на фронтах Великої Вітчизняної війни.

19-го листопада наші війська, що героїчно захищали Сталінград, перейшли в контрнаступ. Могутня артилерійська казанада сповістила народом всього світу про початок історичної битви, що стала поворотним моментом у ході другої світової війни.

В жорстоких боях з німецько-фашистськими і японськими імперіалістами радянські артилеристи з честю виконали завдання, покладені на них Комуністичною партією і Радянським урядом.

Артилерії належить почесне місце в складі наших Збройних Сил. Дякуючи турботі Комуністичної партії і уряду, радянська артилерія виростила в могутній вид військ і завоювала собі славу головної сили Радянської Армії.

Наш народ в бойових ділах радянської артилерії бачить яскравий прояв могутності своїх Збройних Сил, величі Радянської Батьківщини і непереможності соціалістичної держави.

Радянські люди по праву гордяться кращим в світі озброєнням нашої першокласної артилерії, в якій втілені могутність соціалістичної індустрії і героїчна праця радянських робітників, інженерів, техніків.

В цьому році свято День артилерії радянський народ і разом з ним трудящі міста Одеси зустрічають новими успіхами в виконанні грандіозної програми комуністичного будівництва. Тісно спаяний навколо Комуністичної партії і Радянського уряду, героїчний радянський народ іде до нових перемог. Його мета ясна—це комунізм.

В умовах капіталістичного оточення, в якому живе наша країна, в складній міжнародній обстановці, непохитною твердиною миру, надійною вартою священних кордонів і державних інтересів нашої великої соціалістичної держави є доблесні Збройні Сили СРСР, віддані своєму народові. Комуністичній партії і уряду.

Артилерія нашої країни має багатовікову бойову історію. Ця історія—яскрава сторінка героїчного минулого нашого великого народу, який відстоював в нечисленних боях своє право на державне існування, свою незалежність, свою багату культуру, свої прекрасні миролюбні традиції.

Артилерія в нашій країні виникла шість віків назад.

Російські артилеристи покрили немеркнучою славою свої бойові прапори в багаточисленних боях і походах російської армії, в боротьбі за національну незалежність нашого народу.

В. І. Ленін і Й. В. Сталін, створюючи Червону Армію для захисту соціалістичної Вітчизни, багато уваги приділяли розвитку артилерії, підготовці артилерійських кадрів.

На початок Великої Вітчизняної війни Радянська Армія, дякуючи турботі Комуністичної партії, мала могутню першокласну артилерію, силу і могутність воюю якої перевірили на собі багаточисленні вороги радянської країни.

Радянський уряд високо оцінив героїзм і відданість соціалістичній Батьківщині радянських артилеристів. Багатьом частинам і з'єднанням присвоєно звання «Гвардійських». Бойові прапори багатьох частин і з'єднань прикрашують ордени, більше мільйона 200 тис. артилеристів нагороджено орденами і медалями Радянського Союзу, більше 1800 артилеристів удостоєні високого звання Героя Радянського Союзу.

Центральний Комітет партії і Радянський уряд, займаючись мирним будівництвом, ні на хвилину не забуває про укріплення і розвиток активної оборони країни і забезпечення Радянської Армії найновішим озброєнням.

Завдання, поставлені радянським урядом перед Збройними Силами, великі і відповідальні: пильно охороняти мирну творчу працю радянських людей, надійно забезпечуючи державні інтереси Радянського Союзу, бути в постійній бойовій готовності розгромити любого ворога, коли він намілиться напасти на нашу Батьківщину.

Радянські люди твердо впевнені в тому, що Збройні Сили, в тому числі і Радянська артилерія, завжди гідно виконують свій обов'язок перед Батьківщиною.

НА ДОПОМОГУ ШКОЛІ

Ряд факультетів університету (фізіологічний, історичний, біологічний, географічний, фізико-математичний), виконуючи важливі завдання промисловості, разом з тим готує кадри і для середньої загальноосвітньої школи. Це зобов'язує керівництво, кафедри, громадськість університету перебудувати педагогічний процес в такий спосіб, щоб забезпечити високу якість майбутніх спеціалістів.

В цьому відношенні набирає великого значення постійний, систематичний зв'язок з школою.

В галузі допомоги школі університет має певні досягнення. Лекції для вчителів та батьків, консультації з важливих питань педагогічної теорії та практики, організація та проведення олімпіад, екскурсій в лабораторії, музеї, обсерваторію, ботанічний сад стали звичайною, повсякденною справою в житті університету.

Протягом поточного року викладачами університету було прочитано багато лекцій для педагогів та батьків.

Доц. В. Дем'яненко—«Про комуністичне виховання дітей в сім'ї», «Шляхи підвищення дисципліни», (шк. № 44), «Естетичне виховання дітей», (шк. № 119), «Праця класного керівника» (шк. № 122). Ст. викладач В. І. Литовченко—«Моральне виховання дітей в школі та сім'ї» (шк. № 36), «Дидактичні основи уроку (школи Водно-транспортного району)», «Педагогічна система А. С. Макаренка» (нарада піонервожатих і т. д.

Проф. Р. О. Файтельберг—«Нові досягнення в фізіології» (для вчителів області).

Кандидат педагогічних наук З. М.

Воля—«Нові досягнення у вітамініології» (для вчителів області) і т. д. Проведено до 50 екскурсій в фізіологічну лабораторію, де доцент З. М. Воля демонстрував дітям досягнення радянської науки, зокрема досліді акад. І. П. Павлова (школи №№ 58, 105, 3, 122, 43).

Протягом останнього року відбулося 34 екскурсії в зоологічний музей університету, біля 100 екскурсій в астрономічну обсерваторію.

Ботанічний сад дає можливість учням шкіл міста (шк. № 119) оволодіти знаннями та навиками в галузі сільськогосподарського виробництва. Протягом року в ботанічний сад відбулося 86 екскурсій учнів середньої школи. Але це тільки перші кроки в допомозі школі.

В світлі історичної постанови ЦК КПРС та Ради Міністрів СРСР допомога школі повинна набрати більш глибокого та систематичного характеру. Зв'язок ряду факультетів з школою повинен мати органічний характер, складати важливий елемент всієї їх діяльності.

Співдружність університету та школи виправдає себе цілком тоді, коли буде мати двобічний характер. В школі студенти проводять педагогічну практику, школа повинна озброїти студентів практичним досвідом, навиками, вміннями для майбутньої професійної діяльності. Університет зараз домігся того, що до нього з цієї метою було прикріплено органи народної освіти низку шкіл: №№ 1, 36, 119, 49, 105.

Але, з другого боку, університет не може стояти осторонь від тої великої справи, яка здійснюється в школі. Його допомога школі в вихованні та навчанні молодого покоління повинна відіграти важливу роль. Ця допомога повинна бути різноманітною. Можна намітити такий її зміст:

1. Допомога в питаннях педагогіки, психології, методики:

а) лекції для вчителів, батьків з питань педагогічної теорії та практики,
б) систематичні консультації для вчителів та батьків,
в) участь в боротьбі з невістиганням учнів в галузі мови та математики.

2. Допомога в здійсненні завдань політехнічного навчання:

а) лекції для вчителів з питань теорії політехнічного навчання,
б) лекції для вчителів, дітей з питань хімії, фізики, біології, астрономії,
в) екскурсії в музеї, фізичний інститут, хімічні лабораторії, обсерваторію, ботанічний сад,
г) організація роботи дітей в ботанічному саду.

3. Допомога студентів в організації, проведенні позашкільної та позакласної роботи:

а) участь в роботі гуртків,
б) організація вечорів,
в) організація виставок,
г) проведення екскурсій на виробництво.

4. Матеріальна допомога школі приладами, наочними засобами, літературою.

5. Допомога вчителям в складанні кандидатських іспитів та в підготовці дисертацій.

Правильна організація співдружності факультетів університету та школи вимагає, щоб вчителі шкіл входили до складу відповідних кафедр, були присутні на засіданнях кафедри та рад університету.

Слід думати, що співдружність університету та школи цілком себе виправдає, допоможе проведенню в життя історичної постанови ЦК КПРС та Радянського уряду про вищу школу.

Проф. Д. Г. ЕЛЬКІН.

НАША ПРАКТИКА

Ми з нетерпінням чекали виробничої практики: адже поїдем у Ленінград—центр оптичної наукової думки. Через те, що практика була недовгочасна, доводилось працювати з великим напруженням.

За порівняно короткий час кожний студент повинен був оволодіти методикою експерименту, навчитися застосовувати одержані за чотири роки теоретичні знання на практиці.

Наші роботи були частиною дослідних робіт відповідних кафедр ЛДУ і тому вимагали дбайливого їх виконання. Так, наприклад, Гур'єв і Болотич займались дослідженням характеру зв'язку між елементами в молекулах складних органічних з'єднань. Местечкін і Шумлянський досліджували газовий розряд методом зондів, Явнель і Мацієв-

ська проводили кількісний аналіз сплавів, а Датій вирішувала ряд конкретних завдань з окремих питань спектроскопії і т. д. Завдяки наполегливій творчій праці кожний з студентів одержав відмінну оцінку.

Практика пройшла цікаво і відіграла значну роль у справі підготовки до майбутньої спеціальності.

1865

До 90-річчя
ОДЕСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

1955

М. М. СОКОЛОВ — ПЕРШИЙ ХІМІК НОВОРОСІЙСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

В світі є одна річ, дорожча за користування матеріальними благами, дорожча за щастя, дорожча за власне здоров'я — це відданість науці.

Августін Тієррі.

Цей епіграф обрав М. М. Соколов для свого хімічного журналу, який він видавав разом з О. М. Енгельгардом на протязі 1859—1860 рр.

І ці слова стали девізом для прекрасної людини, патріота, великого вченого і вчителя молоді Миколи Миколайовича Соколова.

М. М. Соколов—ентузіаст розвитку вітчизняної хімії—займає видатне місце серед російських хіміків другої половини XIX ст., і його наукова, педагогічна та громадська діяльність мала великий вплив на розвиток хімічної науки в Росії.

М. М. Соколов народився 1 грудня 1826 р. в Ярославській губернії. У 1847 р. він закінчив природничий відділ Петербурзького університету. Пізніше побував в Гіссені в лабораторії Лібіха, в Парижі, в Жирара. Вільно орієнтуючись в теоретичних проблемах, він критично ставився до тогочасних теорій в органічній хімії, поділяв найпередовіші погляди на природу і будову органічних сполук.

В 1854 р. М. М. Соколов повернувся з-за кордону. Він став викладачем хімії в Гриничому інституті і приймав участь у вивченні промисловості Уралу. Соколов зібрав великий матеріал про період—штучний продукт металургійних процесів. Цей матеріал ліг в основу його магістерської дисертації, яку він захистив у 1857 р. В цій роботі вперше після Ломоносова дано наукове дослідження штучного одержання мінералів.

Гаряче бажачою сприяти розвитку науки і промисловості країни, Соколов відкриває в 1857 р. разом з О. М. Енгельгардом першу в Росії громадську хімічну лабораторію. Навколо неї згуртувалося багато людей, що цікавилися хімією і прагнули до власних хімічних досліджень. П. Алексєєв, А. Веріго, М. Яцукович, І. Тютчев і багато інших працювали в цій лабораторії. Кількість бажачою працювати тут значно перевершувала можливості лабораторії.

Не менш важливу роль у розвитку хімічної науки в Росії відіграв «Хімічний журнал» М. М. Соколова та О. М. Енгельгарда, який вони почали видавати в 1859 р. За 2 роки існування журналу в ньому було опубліковано біля п'ятдесяти наукових досліджень російських хіміків. Дослідження Д. І. Менделєєва, М. М. Зініча, О. М. Бутлерова, М. М. Бекетова, праці В. В. Марковникова, А. П. Бородіна, Ф. Ф. Бейльштейна проклали нові шляхи розвитку передової хімічної науки.

Дослідження М. М. Соколова «Про сучасний напрям хімії» має виняткове значення для історії науки. Тут у повній мірі виявився талант Соколова, його вміння критично оцінювати існуючі теорії, його здатність до геніальних догадок і узагальнень, які мали великий вплив на дальший розвиток теоретичних уявлень в галузі органічної і неорганічної хімії О. М. Бутлеровим і Д. І. Менделєєвим.

Соколов вперше висловив думку про складність елементів і атомів: «Метали та інші прості тіла, чи так звані елементи,—тіла складні».

Дотримуючись матеріалістичних поглядів, Соколов виступав проти ві-

талізму Жерара, заперечував роль «життєвої сили» в синтезі органічних сполук. Він засуджував фешишизацію існуючих теорій, закликав до узагальнення фактів, до шукання об'єктивних законів, що ними керують.

30 травня 1859 р. Соколов захистив докторську дисертацію «Про водень в органічних сполуках». З 1860 р. він керує кафедрою хімії в Петербурзькому університеті, дає користуватися заслуженою славою визначного педагога і наукового керівника.

З 1864 р. Соколов викладає хімію в Новоросійському університеті (ще до офіційного відкриття університету в 1865 році).

Приміщення університету було незручним, темним і холодним. В лабораторії бракувало необхідних речей, був лише один лаборант.

М. М. Соколов наполегливо добився створення справжньої хімічної лабораторії. Його настирливі вимоги коштів на організацію практичного навчання студентів-хіміків досягли мети. Організаційна робота М. М. Соколова, який став деканом факультету, створила умови для проведення практичних занять студентів, для організації дослідницької роботи в широких масштабах.

Якщо в звіті 1865 р. відзначений лише 1 студент, що займався в лабораторії, то через рік їх було вже 34.

Адміністрація вважала М. М. Соколова людиною, що «постійно робить витрати, ставить правління в безвихідне становище». А лабораторія під керівництвом Соколова ставала все кращою. З 1866 по 1870 р. лабораторія збільшилась в 5 разів. В ній проводиться велика науково-дослідницька робота. В «Записках Новоросійського університету» публікується дослідження Соколова про молочну кислоту, одержану від йодпропіонової, робота Герке (лаборанта) про ацетон, роботи студентів Єгич, Клименко.

В 1871 р. Соколов був змушений через важку хворобу залишити роботу в Новоросійському університеті. Пізніше він працював у Петербурзі в Лісовому інституті.

Помер М. М. Соколов у 1877 р.

За неповні 6 років роботи Соколова в Одесі він створив добре обладнану хімічну лабораторію, залучив до наукової роботи молодь і створив новий центр хімічної науки в Росії.

Наступниками М. М. Соколова в нашому університеті були видатні вчені В. В. Марковникова, А. А. Веріго, В. М. Петріашвілі, С. М. Татнар, П. Г. Меликишвілі, Н. Д. Зелінський та інші.

К. А. Тимірязєв відзначав, що «глибоко наукові ідеї Соколова вплили на плідючий ґрунт». Учні Соколова палко любили свого педагога. Дачішов писав про нього: «мене захоплював його рідкісний педагогічний талант... Це був прекрасний педагог в найвищому значенні цього слова».

Найбільше задоволення давали Соколову бесіди з співробітниками, з студентами, можливість поділитися своїми знаннями. Його висока вимогливість і справедливність робили його шановним науковим керівником.

Вітчизняна хімічна наука багато зобов'язана цьому видатному вченому і громадському діячеві, палкому пропагандисту хімічних знань, засновникові Одеської хімічної школи.

О. СТЕПАНОВА,
кандидат хімічних наук.

Київський університет

Велику допомогу у вивченні іноземних мов подає студентам філологічного факультету кабінет фонетики. Він обладнаний найновітнішою звукозаписувальною апаратурою, схемами і діаграмами, макетами голового апарату. Все це дає змогу провадити практичні заняття по правильній вимові. Для студентів регулярно організуються консультації з фонетики. Крім цього проводиться

значна науково-експериментальна робота. Так, викладачі тт. Л. Скалозуб та Л. Прокопова досліджують співставлення фонетики російської і корейської, української та німецької мов.

Спеціальна апаратура дає змогу збирати цінну колекцію запису мов світу: індійської, китайської, негрійської та багатьох інших.

«За радянські кадри».

ЛІТЕРАТУРНА СТОРІНКА

ПЕРШЕ ЗАСІДАННЯ
ЛІТСТУДІЇ

Так як трудно уявити університет без філологічного факультету, так трудно уявити факультет без літературної студії.

Всім відомо, яку роль грали університети в дореволюційній Росії. Вони були як центрами громадської думки, так і центрами літературного життя. Цілий ряд видатних письменників, передових людей того часу, що прославилися на весь світ своїми геніальними творами, своєю революційною діяльністю, якраз виховувалися і робили свої перші кроки в університетах. Саме навколо університетів конденсувалося все передове, краще, молоде того часу.

Цю хорошу традицію продовжують університети нашого часу. Нове життя країни, так би мовити, в згустках відзеркалюється в кращих університетах неосяжної Батьківщини. Одне з основних питань нашої дійсності є ідеологічне, першорядну роль в якому займає найпередовіша в світі радянська література. А щоб вона невинно рухалась вперед, потрібно дбайливо і повсякденно виховувати нове молоде літературне покоління. І якраз цій справі велику допомогу подають літературні гуртки, об'єднання, студії. Літературні студії таких університетів, як Московський, Ленінградський, Київський, Львівський є значними літературними центрами країни. В їх рядах виховався цілий ряд видатних радянських майстрів художнього слова.

В нашому ж університеті вже кілька років лише збираються організувати літстудію. Та, на превеликий жаль, безуспішно. Можливо, не було для кого її організувати? Цього сказати не можна. На кожному факультеті знайдуться студенти, які б з задоволенням прийняли в її участь. І лише зовсім недавно, завдяки великій ініціативі таких товаришів, як Беленков, Лисенко, і особливо дипломанта Фолі, який енергійно взявся за створення літературної студії, давня гостя знову завітала в наш університет. Можна вважати першим днем життя літературної студії понеділок 15-го листопада.

В цей день зібралося біля 15-ти молодих авторів університету, і під керівництвом найстарішого одеського поета Георгія Захарова відбувся цікавий літературний вечір.

Було обрано бюро в складі: П. Фолі, Михасина, Ярмаульського. Головою літстудії обраний Фолі.

Потім був затверджений план роботи літстудії.

Товариші Кип'ятков, Лисенко, Ярмаульський прочитали свої твори, які викликали жваве обговорення. Виступаючи тт. Островський, Беленков, Пономаренко і ін. внесли цілий ряд цінних зауважень відносно прочитаного. Побажаємо ж добрих успіхів наступу поета Захарова, який з великою увагою вислухав присутніх.

На закінчення Георгій Захаров прочитав свої нові твори.

Наступне засідання відбудеться спільно з письменниками Одеси в Пушкінському будинку.

Побажаємо ж хороших успіхів нашій молодій, життєздатній літературній студії!

В. ЛИСЕНКО.

ПРИХОДИ

Золота осеннього шуршань,
Журавлиний клич, туман, дожди...
Помнишь, как в последнее свиданье

Ты шепнула: «Милый, подожди».
Я не помню, что тебе ответил,
С глаз твоих я взгляда не спускал;
Ты была прекрасней всех на свете,
Я не утерпел, поцеловал...
Ты ушла, обидевшись. И с мая
Я хожу всегда один, взгляни.
Без тебя и осенью, родная,
Для меня длиннее стали дни.

Нет, неправда, не было свиданья,
Только знаю, будет впереди,
Осень, осень, золотая шуршанья...
Приходи, скорее, приходи.

Фото В. Кип'яткова.

Андрій ЯРМАУЛЬСЬКИЙ

Москва, Москва

Москва, Москва,
коли б не ти,
Як жить мені б у світі.
З тобою будь—
вперед іти
У радості й привіті.
З тобою будь—
творить, творить
Невечерне бажання.
З тобою будь—

це кожному мить
Находитись в зростанні,
Коли на серці ожива
Яксь болюча рана,
Включу приймач, і враз Москва
Переді мною встане.
Поллються радісні слова
Про щастя моїх друзів,
І серце знову заспіває,
Заб'ється у напрузі.
І як куранти задзвенять,
Прислухаюсь до нього—
Злились удари!
Щастя знать
Хто може більше цього!
Москва, Москва, коли б не ти,
На кого б серце звирить,
З тобою буду завжди йти,
Бо в тебе кріпко вірю.

Л. ЧУДАКОВ.

СОН ЧИТАТЕЛЯ

...Пригрезился сон удивительный мне—
Любых сновидений похлеще;
Эх, наяву бы, а не во сне
Увидеть подобные вещи...
Вроде, иду я, гляжу, а вокруг—
Толпы студентов кипучие,
Пляс, ликованье... С чего б это
вдруг?
По какому бы, думаю, случаю?..
Будто с четвертой пары народ
Только что отпустили...
Полузадушенный, влез наперед,
Мокрый, как мышь, от усилий;
Смотрю, впереди, на доске
объявлений,
Стихов чересполосица,
Вросся в газету; глаза в
изумлении
Ползли на переносицу:
'Мошь!.. Никаких обветшалых
словес
(Даже не верится сразу)—
Свежи, как подснежники, в полный
свой вес
Сверкают слова-алмазы...
Именно то золотое «чуть-чуть»:
Две-три детали—и пахнет,
Не то, что всегда—беспросветная
нудь,
Сам Щипачев ахнет...
Мысль, как Байкал, глубока,
сверкает—
Зрелости плод философский,—
Не так, как у тех, кто поступает
С собственным пальцем, как с
соской...
И что изумительно—простота,

СТЕПИ

Я вас люблю, степи, степи безкраи,
Бо серед вас родився і зростаю.
Я прислухався, як земля співає,
До неї серцем, серцем припадаю.
Люблю свою велику Батьківщину,
Ії могутню, вневнену ходу!
Люблю народ, а не одну людину,
Бо ви влили у душу широту.

РОСИ

О, не завжди дорога у світле
життя
І пряма,
і широка,
і чиста!
Але завжди хай будуть твої
почуття.
Як світанкові роси на листі,
Не розгублюй ти їх по вузьких
стежках,
А винось на простори широкі.
Там зливаються роси,
і в пружних струмках
Поспішають в бурхливих потоках,
Та не легко нести оті роси святі,
То ж ти добре під ноги дивися,
Бо не мало каміння лежить на
путі.
Постарайсь не спіткнися.

Мені було дванадцять

Мені було дванадцять. Батько
кинув
Недужу матір, значить—і мене.
Рідненька—хвора, я ж іще дитина,
Життя було безрадніе, сумне,
Прийшлося жить і в голоді і в
служі,
Бо тільки вчора скінчилась війна.
Отець знайшов молодшу і дужу,
А матір з горя вкрила свинина.
Та йшли роки. Видувувала ненька,
А я зростаю і вчився лиш на
«п'ять».
І батько став приходити тихенько—
«Синка свого» до себе припрошати.
Та я сказав, що батька вже
не маю,
Що я іду лиш з матір'ю вперед,
Що я уже десятый клас кінчаю,
А завтра вступлю в університет.
І ось я вчусь у вузі дорогому,
І згадую, що батько мені дав,
Я вчився жить по Павці,
Кшовому,
А він добра для себе лиш шукав.
Я сповнювавсь любові до людини,
До свого краю, до хороших книг.
За це спасибі, матінко, від сина,
Тобі схили він голову до ніг!

В. КИП'ЯТКОВ
СЕВАСТОПОЛЬСКИЙ
ВАЛЬС

Алеет заря
За могилою Братской,
Лазурная стелется даль,
И в шуме прибоя
Над пристанью Графской
Звучит севастопольский вальс.
Струится над бухтой,
Воды не касаясь,
У самого края земли,
И, молча мелодии этой
Внимая,

На рейде стоят корабли.
Гвардейское знамя
Трепещет над нами,
И с ним мы всегда победим.
За Родину нашу,
За город любимый,
За крымское небо над ним.
На башнях эсминца,
Над палубой узкой
Горят до утра огоньки,
И славную песню
О доблести русской
Поют под баян моряки.
И слушает пирс
Мореходов бывалых,
Что смерть побеждали в боях,
О смелых походах,
И вымпелах алых,
О ласковых серых глазах.
Гвардейское знамя,
Трепещет над нами,
И с ним

Мы всегда победим.
Родной Севастополь,
Наш город прекрасный,
И Крымское небо над ним.
Во мраке веков
Пронеслись здесь войны,
Звучал здесь Нахимова клич,
И смотрит в грядущее
Наше спокойно,
С гранитной вершины, Ильич
Прозрачные волны
Бегут за кормою,
И бриз разгоняет печаль,
И летящая лазурью,
Над светлою водою,
Родной севастопольский вальс.
Гвардейское знамя
Трепещет над нами,
И с ним мы всегда победим
За город любимый,
За наш Севастополь,
За крымское небо над ним.

СОВМЕСТИТЕЛЬ

Кто это мчитса стремглав по
проспекту,
Завтрак поспешно в рот
отправляя?
Кто, лихорадочно роюсь в
конспектах,
Тезисы лекции зубрит в трамвае?
Кто, второях забжевав в Академию,
Внес иероглифы в книгу прихода,
Весь возмущаясь такою «системою
Бюрократии—бича свободы»?
Политехнический институт.
Кто так торопится с опозданием
Ровно на двадцать пять минут
К молодежи, стремящейся к
знаниям?
Скомкав остатки халтуристой
лекции,
Кто убегает в университет—
Туда, где опять и часы и
протекция,
Полставки доцента и авторитет?
Вот бухгалтерия. Вот и касса—
Тихая цель суеты и волнения.
Кто с нетерпением ждет аванса
По линии Общества по
распространению?
Педагогический институт,
Полночь. Торжественно бьют
куранты.
Кого здесь десятые сутки ждут
Злые, усталые аспиранты?
Он не придет. Он, вздыхая и охая,
К ночи в семейную полз
обитель...
Кто этот алчный ученый?
Это, товарищи, совместитель,
А. БАРТАШЕВИЧ, ассистент.
(«Советский инженер»).

ХУДОЖНЯ САМОДІЯЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ

Життерадісна, бадьора радянська молодь любить в час дозвілля поспівати чи послухати любими пісні, покружляти в танці чи подивитись хорошу виставу, цікаво і весело провести свій відпочинок.

Все це чи не в найбільшій мірі відноситься і до студентської молоді. В організації її культурного дозвілля основну роль покликано відіграти гуртки художньої самодіяльності. Заняття в них є засобом поширення культури і мистецтва серед мас. Вони дають не лише естетичну насолоду для учасника, а й сприяють значному розширенню його знань, культурного кругозору, естетичних смаків і звичок.

«Відвідуючи заняття драмгуртка ось уже п'ятий рік, — говорить студентка істафку Кулик, — я відчуваю, що значно розширила свій кругозір, багато дізналась про театр, засвоїла техніку художнього читання, здійснила сама постановку п'єси, перерахувала цілий ряд творів про театр. Це допоможе мені під час роботи в школі організувати учнівський драмгурток, прищеплювати учням любов до художнього читання, танцю, співу, гри».

Учасниця вокального гуртка студентка III курсу фізмату Грабарова відзначила, як допомагають їй у постановці голосу заняття в гуртку. Тут вона одержала можливість глибше ознайомитись з класичною і радянською музикою, з творчістю композиторів країн народної демократії.

Христка Хоменко (студентка III курсу фізико-математичного факультету) наголошує на почуття товариства і колективізму, вихованню яких сприяють заняття в гуртках самодіяльності.

Як же обстоїть справа з художньою самодіяльністю в нашому університеті?

В нас працює 7 гуртків. В них зайнято біля 270 чоловік. Найбільш масовий з них — співочий, в якому нараховується 140 чол.

Другим, по масовості, слід назвати хореографічний — 40 чол. (керівник Вишняков), в гуртку народних інструментів — 23 чол. Менш масові — драматичний (керівник Купченко), вокальний, (керівник Ангелова), духових інструментів, (керівник Орел). Наймолодшим з художніх колективів є колектив естрадного оркестру, який вже з перших своїх виступів, завоював симпатії слухачів.

В репертуарі гуртків — музикальні, драматичні, вокальні твори українських та російських класиків, твори радянських композиторів, поетів та драматургів.

Хореографічний гурток підготував постановку російського танцю і балету «Весняна казка» та «Українську сюїту». Драматичний гурток готує постановку п'єси Васильєва «Подмосковная лирическая».

В репертуарі естрадного оркестру «Вальс» Башкова, пісні з кінофільму «Моя любов», а також музикальний твір «Прощальна», написаний студентом III курсу геолого-географічного факультету Коффом, в обробці Митрохіна.

Особливо напруженим і піднесеним було життя гуртків художньої самодіяльності університету в дні святкування 300-річчя воз'єднання України з Росією. В честь цієї знаменної дати був влаштований і міжфакультетський огляд художньої самодіяльності, на якому перше місце поділили філологічний та історичний факультети.

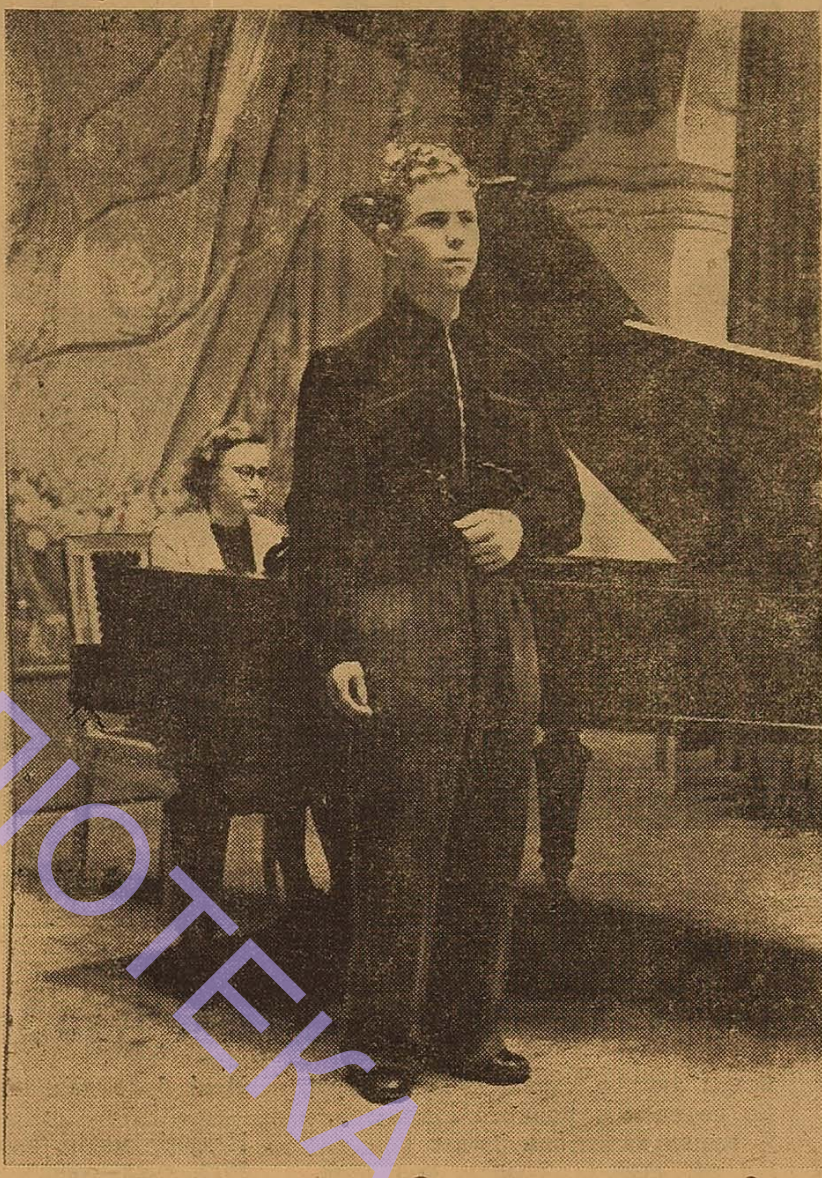
Добру оцінку дістали виступи танцюколективу філологічного факультету (керівник студентка Харченко) та геолого-географічного (керівник студентка Хоменко).

Силами художньої самодіяльності університету були дані концерти на підприємствах, в учбових закла-

дах і будинках культури міста, зокрема на джутовій фабриці, в Палаці культури моряка, портклубі, клубі ім. Іванова, в Будинку вчених, в підшефних школах і т. д.

цих курсів, особливо значна кількість їх в співочому, драматичному, хореографічному, естрадному, духовому і гуртку народних інструментів. Уже завоювали симпатії слухачів

Учасник
республікан-
ського
огляду ху-
дожньої
самодіяль-
ності студ.
II курсу
історичного
факультету
С. Силь-
вестров.

Цій же даті, а також справі зміцнення дружби і культурних зв'язків з колективом Кишинівського університету був присвячений виїзд 16 квітня ц. р. в столицю Молдавії колективу художньої самодіяльності нашого університету в складі 240 чол. Під час перебування в Кишиневі було дано два концерти: один для громадськості міста, другий — для студентів Кишинівського університету.

Значну роботу проводить колектив художньої самодіяльності в підшефному В. Михайлівському районі, Одеської області.

Колгоспникам села Мигаєво, села В. Михайлівка було дано ряд концертів, а також був даний концерт на районній сільськогосподарській виставці в селі В. Михайлівці.

В поїздках в колгоспи приймають активну участь всі факультети. Під час виїздів у колгосп шефи допомагають партійним і комсомольським організаціям колгоспів у поліпшенні політико-виховної роботи.

За останній час колектив художньої самодіяльності, виступаючи з успіхом на олімпіадах і оглядах міста, одержав ряд грамот і подяк. Одержали грамоти колективи співочого і хореографічного гуртків на районному, міському та обласному оглядах, на перших двох одержав грамоти і колектив домрового гуртка.

За відмінне виконання окремих номерів на цих же оглядах значна кількість студентів нагороджена почесними грамотами. Ряд студентів одержали уже по кілька грамот, серед них: Загоруйко, Моношко, Бабкін, Олександрова, Шварцбург, Зінич та ін.

Кращими виконавцями вокальних номерів зарекомендували себе студенти Зелінський, Сильвестров, Іовса, Потапова. Кращими виконавцями музикальних номерів — Кофф, акордеоніст Сурков та інші.

Слід відзначити майстерне художнє читання студентів Загоруйко, Моношко, Пінкерт, Кенц.

Майже в усі гуртки художньої самодіяльності влилися студенти пер-

ців і глядачів тт. Дар'єнко, Сурков, Каретникова, Добров, Плішкова, Субета, Лі-Рі-су та інші.

Однією з перешкод дальшій роботі художніх колективів є відсутність театральних костюмів для хореографічного, драматичного і співочого гуртків.

Прикрий недолік і в тому, що ряд учасників художньої самодіяльності часто запізняються, а то й зовсім не з'являються на репетиції і цим самим зривають роботу всього колективу. Особливо «проявили» себе студенти Межиковський та учасники танцюгуртка: Заславський, Ярошук, Мошевич та ін. Комітет комсомолу повинен звернути увагу на дисципліну цих студентів.

Слід також відзначити, що партбюро, комітет комсомолу, профком і правління студклубу не домоглися ще відповідного поєднання роботи художньої самодіяльності з загальною культурною, науковою роботою університету. Так, плануються і проводяться культпоходи в драмтеатри міста, творчі зустрічі з діячами культури і мистецтва, з іншими колективами художньої самодіяльності міста і т. д., зате не проводяться обговорення драматичних постановок, симфонічних концертів, балетних постановок, не влаштовуються диспути, на яких би гуртки поділилися своїми враженнями, висловили свою думку, послушали б поради артистів. Правда, останнім часом планується проведення диспутів, зокрема 24-XI 1954 р. по п'єсі Арбузова «Годы странствий». Отже, завдання правління студклубу і комітету комсомолу якнайкраще підготувати і цікаво провести диспут і зробити його початком ліквідації розриву між культурною роботою і роботою гуртків художньої самодіяльності університету.

Максимум уваги повинні приділити комітет комсомолу, профком і студклуб підготовці до міжфакультетського огляду художньої самодіяльності.

В. ШАПОВАЛОВ.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

НАСЛІДУЙТЕ ПРИКЛАД КРАЩИХ

Дослідженню явища каталізу в наші дні приділяється надзвичайно багато уваги й експериментальної роботи, бо від каталізатора в хімічній промисловості залежить швидкість, повнота й спрямованість реакції, її повнота в тому чи іншому напрямі. Ускорення процесу реакції, її повнота мають дуже важливе значення для підвищення продуктивності праці.

На кафедрі фізичної хімії нашого університету теж широко вивчаються дії різноманітних каталізаторів при звичайних умовах експерименту. Ця ж тематика є провідною і в роботі наукового гуртка фізичної хімії. В цей гурток входять декілька товаришів з перших трьох курсів і всі члени групи фізхіміків (4 курс).

Кафедра підбрала цікаві експериментальні теми й доповіді, над якими студенти працюють з великим інтересом.

В лабораторії фізхімії студенти вчаться самостійно вести складні експерименти, поглиблюють свої теоретичні знання.

Гуртківці досліджують одержання аміака на залізному і вугільному каталізаторі, окислення сірчистого газу в сірчаній та інші.

Не менш цікаві теми і в інших гуртківців.

Не можна не відзначити, що експериментальна робота забирає багато часу, але товариші завжди знаходять час і для наукової роботи, і для культурних походів, і для тематичних зборів.

І завжди фізхіміки всяку справу, за яку беруться, доводять до кінця.

Не має сумніву, що це одна з кращих груп хімічного факультету.

В. МІЩЕНКО, студ. IV курсу хімічного ф-ту.

НА ЦІЛИННИХ ЗЕМЛЯХ

Небагато часу пройшло з тих пір, коли була опублікована історична постанова партії і уряду про освоєння цілинних і перелогових земель, а які великі зміни відбулись на півночі Казахстану!

Нам, місцевим жителям, які звикли бачити лише голий безкрай степ, ці зміни особливо помітні.

Там, де були неосвоєні степи, тепер чорніє рілля, де стояла вікова тиша, тепер вдень і вночі шумлять трактори й комбайни, будуються нові селища з житловими будинками, школами, клубами, лікарнями; там, де раніше шуміла-переливалася ковиль, тепер висока пшениця згинається під тяжким колоссям.

Ми просимо допомоги

Ми, група студентів Одеського державного університету, займаємося боротьбою самбо (тренер — першорозрядник Чигиринський). Як відомо, самоборона без зброї має велике оборонне значення, вона потрібна воїнам Радянської армії і дає добрий фізичний розвиток. Здавалося б, нам дадуть всі умови для тренувань, однак кафедра фізичного виховання зневажливо відноситься до цього виду спорту. Нерідко нам приходится не проводити тренувань через те, що не допускають в зал, скорочують час або не дозволяють користуватися душем. Раніше команда ОДУ держала перше місце в місті, тепер ми також маємо цю можливість, але для цього нам необхідно дати нормальні умови для тренувань.

Просим допомоги в справі налагодження роботи секції.

Михайленко, Смутьський, Зіненберг, Півненко, Чухрій

Всього 17 чоловік.

Комсомольці, які на заклик партії приїхали на цілинні землі, з великим ентузіазмом освоюють ці багаті місця.

З заходу на схід вдень і вночі їдуть і їдуть новими шосе сільськогосподарські машини, а зі сходу назустріч їм — перші машини нового багатого врожаю.

Коли проїдеш північним Казахстаном, особливо відчуватимеш велике значення нової важливої справи — освоєння цілинних і перелогових земель.

Приємно й радісно знати, що недалеко той час, коли ці багаті нові місця стануть такими ж освоєними й обжитими, як Україна, як Кубань.

МАНЖОСОВ, студ. II курсу геологічного ф-ту.

ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І. Мечникова

оголошує, що 7 грудня 1954 р. о 4-й год. вечора в приміщенні великої хімічної аудиторії (вул. Пастера, 27) на засіданні ради історичного та філологічного факультетів

відбудеться

ЗАХИСТ ДИСЕРТАЦІЇ

на здобуття вченого ступеня кандидата філологічних наук: 1) тов. ВАЩУКОМ Ф. Т. на тему: «Поезія Т. Г. Шевченка періода ссылки (1847—50 гг.)».

Офіційні опоненти:

доцент, кандидат філологічних наук Несторенко В. З.
доцент, кандидат філологічних наук Галашук Б. І.
доцент, кандидат філологічних наук Мартинів В. В.
2) тов. ДУЗЕМ І. М. на тему: «Правда» в боротьбі за ідейність і художественне совершенство української советской литературы».

Офіційні опоненти:

доцент, кандидат філологічних наук Устенко М. Г.
доцент, кандидат філологічних наук Галашук Б. І.
доцент, кандидат філологічних наук Збандуго П. І.

З дисертаціями можна ознайомитись у науковій бібліотеці ОДУ.

Редактор І. М. ДУЗЬ